

Kwaliteitshandboek Dierwaardig Vervoer 2008

Versie: 1.0 / 13 december 2007

Inhoudsopgave

Deel I Voorschriften

1. Algemeen

1.1	Index en revisiestatus.....	3
1.2	Doel, achtergrond en reikwijdte.....	4
1.3	Korte uitleg Kwaliteitsregeling.....	4
1.4	Definities.....	5
1.5	Uitgangspunten en wettelijke basis.....	6

2. Bedrijfsgegevens, vergunningen en certificaten

2.1	Bedrijfsgegevens.....	7
2.2	Vergunningen en uitbesteding vervoer.....	7
2.3	Eisen aan voertuigen en chauffeurs.....	8

3. Dierenwelzijn

3.1	Geschiktheid voor vervoer.....	10
3.2	Extra eisen biggen.....	11
3.3	Extra eisen runderen.....	11
3.4	Extra eisen schapen/geiten.....	12
3.5	Extra eisen eenhoevigen.....	12
3.6	Omgang met en behandeling van dieren.....	13
3.7	Beladingsgraad.....	14
3.8	Beladingseisen varkens.....	14
3.9	Beladingseisen kalveren en runderen.....	15
3.10	Beladingseisen schapen en geiten.....	15
3.11	Beladingseisen eenhoevigen.....	16
3.12	Reistijd biggen en varkens.....	17
3.13	Reistijd kalveren en runderen.....	17
3.14	Reistijd schapen en geiten.....	18
3.15	Reistijd eenhoevigen.....	18

4. Hygiëne..... 19

5. Controle, handhaving en sanctionering

5.1	Controle en handhaving.....	20
5.2	Sanctionering.....	20

Deel II Documenten

H1	Algemeen		
Opgesteld door:	Controle door:	Goedgekeurd door:	

1.2 Doel, achtergrond en reikwijdte

Dierwaardig Vervoer 2008 vervangt de gelijknamige regeling uit 2001. De Stichting Dierwaardig Vervoer bestaat uit de volgende organisaties: de Commissie Veehandel van de PVE, de Nederlandse Bond van Handelaren in Vee (NBHV) en Saveetra (de samenwerkende veetransporteurs). De Stichting Dierwaardig Vervoer vervangt de Stichting Kwaliteitsregeling Veetransport. De deelnemers aan Dierwaardig Vervoer 2008 zijn herkenbaar aan **beeldmerk**.

De doelstelling van Dierwaardig Vervoer 2008 is het borgen en bevorderen van duurzaam, diervriendelijk en maatschappelijk verantwoord veetransport over alle afstanden. Dit betekent dat naast ritten langer dan acht uur en ritten korter dan acht uur, ook commerciële veetransporten over afstanden onder de 65 km aan de eisen van de kwaliteitsregeling moeten voldoen.

Naast de regelgeving zoals die is vastgelegd in de (EG) Transportverordening 1/2005 (verder: de Transportverordening), zijn aanvullende voorwaarden nodig ten aanzien van dierenwelzijn. Ook past het in dit kader om aanvullende voorwaarden te hanteren teneinde diergezondheid te borgen. In Dierwaardig Vervoer 2008 zijn aanvullende voorwaarden ten aanzien van zowel dierenwelzijn als diergezondheid opgenomen. Daarnaast is het onderdeel controle, handhaving en sanctionering uitgebreid. Dierwaardig Vervoer 2008 is opgesteld voor het transport van de diersoorten varkens, runderen, eenhoevigen, schapen en geiten.

Om de doelstelling van Dierwaardig Vervoer 2008 te kunnen realiseren, moet dit kwaliteitssysteem ook nadrukkelijk worden gedragen door de veehandel, de veetransporteurs en de toeleverende en afnemende schakels in de dierlijke productieketen. Deze partijen moeten – na een overgangperiode - uitsluitend nog zaken doen met gecertificeerde veetransporteurs. De individuele slachthuizen en erkende verzamelplaatsen dienen hiervoor het kwaliteitssysteem Dierwaardig Vervoer 2008 te ondertekenen. Dierwaardig Vervoer 2008 staat mede om die reden ook open voor buitenlandse veetransporteurs.

Ook doet Dierwaardig Vervoer 2008 een beroep op de overheid. Daarbij gaat het om het verlenen van inzage in overtredingen begaan in binnen- en buitenland en om aanvulling op het sanctioneringsbeleid daar waar de reikwijdte van de kwaliteitsregeling ophoudt. Immers, alleen de overheid beschikt over officiële overtredingsgegevens uit binnen- en buitenland en alleen de overheid is bevoegd tot het intrekken van certificaten/vergunningen of het weigeren van exportcertificering. Daarnaast is het noodzakelijk dat het ministerie van LNV nagaat of er mogelijkheden zijn om in Nederland toch verdergaande normen te hanteren dan de Europese regelgeving. Indien dit niet gebeurt, prijzen de deelnemers aan het kwaliteitssysteem zich buiten de markt en zal bijvoorbeeld de export van Nederlands vee door buitenlandse veetransporteurs worden verzorgd.

1.3 Korte uitleg Kwaliteitsregeling Dierwaardig Vervoer

Afhankelijk van de duur van het transport gelden er conform EU transportverordening 1/2005 verschillende eisen. Voor het vervoer van dieren over een afstand van maximaal 65 km zijn slechts enkele algemene eisen uit de transportverordening van toepassing. Vervoer over een afstand van meer dan 65 km tot een maximale duur van 8 uur (= kort vervoer) kent eigen voorschriften. Voor vervoer met een duur langer dan 8 uur (= lang vervoer) gelden weer extra voorschriften.

H1	Algemeen		
Opgesteld door:	Controle door:	Goedgekeurd door:	

Deelnemers aan de Kwaliteitsregeling Veetransport die dieren korter dan 8 uur vervoeren dienen aan de voorschriften voor kort vervoer te voldoen, inclusief commercieel transport over een afstand van minder dan 65 kilometer. Deelnemers die dieren langer dan 8 uur vervoeren dienen zowel aan de eisen voor kort als voor lang vervoer te voldoen. Boven op de wettelijke eisen stelt de Kwaliteitsregeling Dierwaardig Vervoer een aantal aanvullende eisen.

Er zijn in de Kwaliteitsregeling Dierwaardig Vervoer voorschriften die voor alle transporten (ongeacht de vervoerde diersoort) gelden. Soms moet er een verschil gemaakt worden tussen runderen, varkens, eenhoevigen, schapen en geiten. Er zijn dus ook voorschriften die uitsluitend van toepassing zijn op één diersoort. Deze verschillen zijn in de voorschriften aangegeven. Per voorschrift is bovendien aangegeven in welke sanctieNiveau een voorschrift valt (zie nader hoofdstuk).

1.4 Definities

Aanvullende voorschriften	Op laad- en losadressen geldende voorschriften, huisregels en dergelijke met betrekking tot hygiëne, die niet gebaseerd zijn op de wet- en regelgeving.
Deelnemend bedrijf	Bedrijf dat in het bezit is van het bewijs van voldoen aan de reglementen en voorschriften van de Kwaliteitsregeling Veetransport.
Ondernemer	De naam van de persoon die op document 1.2 van het Documentenhandboek staat vermeld.
Kwaliteitscertificaat Dierwaardig Vervoer 2008	Het bewijs van voldoen aan de reglementen van de Kwaliteitsregeling Dierwaardig Vervoer 2008
Transport	De gehele vervoersoperatie van de plaats van vertrek tot de plaats van bestemming, met inbegrip van het lossen, stallen en laden tijdens tussenstops.
Plaats van vertrek	De plaats waar het dier voor het eerst in een vervoermiddel wordt geladen, op voorwaarde dat het daar tenminste 48 uur voor het vertrek gestald is geweest. Verzamelcentra kunnen als plaats van vertrek worden gezien, indien de afstand tussen de eerste laadplaats en het verzamelcentrum minder dan 100 km bedraagt of de dieren gedurende minimaal 6 uur voor vertrek uit het verzamelcentrum met voldoende strooisel en drinkwater gestald zijn geweest.
Getuigschrift van vakbekwaamheid veetransport	Bewijs van een goed doorlopen externe opleiding voor chauffeurs en verzorgers conform verordening (EG) 1/2005.
Dierwaardig vervoer	De titel van het kwaliteitscertificaat van deze regeling.
Veewagen	Trekkende eenheid, motorwagen, aanhangwagen of oplegger.
Vervoersdocumenten	Documenten die de vracht/ lading begeleiden tijdens het transport en waarop o.a. vermeld staan herkomst en bestemming van de lading, alsmede documenten ten behoeve van kwaliteitsregistraties c.q. leveringsvoorwaarden.

H1	Algemeen		
Opgesteld door:	Controle door:	Goedgekeurd door:	

1.5 Uitgangspunten en wettelijke basis

De volgende regelgeving is van toepassing op de Kwaliteitsregeling Dierwaardig Vervoer:

- Transportverordening 1/2005
- Regeling dierenvervoer 2007
- Gezondheids- en welzijnswet voor dieren
- Regeling preventie, bestrijding en monitoring van besmettelijke dierziekten en zoönosen en TSE's
- Regeling handel in levende dieren en levende producten
- Verordening Varkens Leveringen (PVE)

Als uitgangspunt voor deze kwaliteitsregeling geldt minimaal de Europese wetgeving inzake het vervoer van dieren. Per 5 januari 2007 is (EG) Transportverordening 1/2005 van kracht inzake de bescherming van dieren tijdens het vervoer en daarmee samenhangende activiteiten. De inhoud van deze verordening, en eventuele aanvullingen c.q. wijzigingen daarop, vormen het wettelijk kader waaraan het transport van vee moet voldoen.

Daarin is in ieder geval het volgende voorgeschreven en geregeld:

- Vervoerders van vee dienen te beschikken over een vervoerdersvergunning, hetzij voor korte (< 8uur) hetzij voor lange afstandstransporten (> 8uur)
- Veewagens waarmee vee wordt vervoerd over afstanden langer dan 8 uur dienen voorzien te zijn van een EU goedkeuringscertificaat. Nederlandse veewagens verkrijgen die uitsluitend na goedkeuring door de RDW.
- Chauffeurs en verantwoordelijken voor vee tijdens transport dienen een getuigschrift te bezitten, verkregen na het met goed resultaat volgen van een opleiding, waaruit blijkt dat zij weten hoe dieren op diervriendelijke, Dierwaardige wijze vervoerd dienen te worden, en daar ook naar handelen.

Daarnaast is minimaal Nederlandse aanvullende wetgeving van toepassing, evenals de toepasselijke verordening(en) van de Productschappen Vee, Vlees en Eieren aangaande dierziektepreventie en hygiënebevordering.

Vervoerders van vee dienen te werken volgens de regels die zijn vastgelegd in de Regeling preventie, bestrijding en monitoring van besmettelijke dierziekten en zoönosen en TSE's. Deze heeft tot doel de insleep van dierziekten vanuit het buitenland te voorkomen, en het risico op verspreiding van dierziekten tussen bedrijven en door opeenvolgende schakels in de keten te minimaliseren.

De Regeling handel in levende dieren en levende producten stelt regels aan bedrijfscontacten en schrijft voor waar en wanneer veewagens gereinigd en ontsmet moeten worden, en hoe dat geadmistreerd dient te worden. Veetransporteurs dienen volgens deze voorschriften te werken.

Deze kwaliteitsregeling tenslotte stelt een aantal bovenwettelijke (EU en NL) eisen, welke in het belang geacht worden van verantwoord diertransport, zowel op het gebied van dierenwelzijn als op het gebied van dierziektepreventie. Zo is een aantal beladingsgraden in deze kwaliteitsregeling als norm opgenomen, welke in Verordening 1/2005 onduidelijk gedefinieerd zijn. Daarnaast worden bovenwettelijke eisen gesteld aan reiniging en ontsmetting van de veewagens die in Nederland terugkeren vanuit het buitenland

H2	Voorschriften bedrijfsgegevens, vergunningen en certificaten		
Opgesteld door:	Controle door:	Goedgekeurd door:	

In dit hoofdstuk staan de voorschriften die gelden voor de organisatie van de deelnemer. Het gaat daarbij om bedrijfsgegevens, vergunningen, certificaten voor chauffeurs en vervoermiddelen en voorschriften ten aanzien van het beheer van documenten. In de kolom 'Niveau' is aangegeven welk strafpuntenniveau van toepassing is bij overtreding van de norm. In hoofdstuk 5.2 zijn een toelichting op de verschillende niveaus en het bijbehorend aantal strafpunten opgenomen.

2.1 Bedrijfsgegevens

	Bedrijfsgegevens		
Norm nr.	Norm	Interpretatie	Niveau
	De deelnemer beschikt over een door de directie ondertekende verklaring omtrent het kwaliteitsbeleid	Conform doc. 1.1.	1
	De directie is er voor verantwoordelijk dat alle personeelsleden op de hoogte zijn van de inhoud van het Kwaliteitshandboek Dierwaardig Vervoer 2008		1
	De bedrijfsgegevens zijn bekend	ingevuld conform doc. 1.2.	1
	Er is een actueel overzicht van de personeelsleden	conform doc. 1.3	1
	Er is een actueel overzicht van het wagenpark	conform doc. 1.4	1
	Bedrijven beschikken over een noodplan voor het geval een transport niet volgens planning verloopt		1
	Bedrijven beschikken over een klachtenprocedure		1

2.2 Vergunningen en uitbesteding vervoer

	Vergunningen en uitbesteding vervoer		
Norm nr.	Norm	Interpretatie	Niveau
	Een Vergunning conform Wet Goederenvervoer over de Weg is aanwezig		1
	Vervoerdersvergunning zoals bedoeld in artikel 10 Verordening 1/2005	Van toepassing op vervoer boven 65 km en tot een duur van 8 uur	3
	Vervoerdersvergunning zoals bedoeld in artikel 11 Verordening 1/2005	Van toepassing op vervoer met een duur boven 8 uur	3
	Een bewijs- indien van toepassing- van de erkenning van de wasplaats	Conform Regeling preventie, Bestrijding etc.	1

H2	Voorschriften bedrijfsgegevens, vergunningen en certificaten		
Opgesteld door:	Controle door:	Goedgekeurd door:	

	Vergunningen en uitbesteding vervoer		
Norm nr.	Norm	Interpretatie	Niveau
	Deelnemende bedrijven maken bij uitbesteding van transportactiviteiten uitsluitend gebruik van bedrijven die voldoen aan de kwaliteitseisen van de Kwaliteitsregeling Veetransport of een andere gelijkwaardige regeling		2
	Op de geladen veewagen dient een actueel weegbriefje aanwezig te zijn		1

2.3 Eisen aan voertuigen en chauffeurs

	Eisen aan voertuigen en chauffeurs		
Norm nr.	Norm	Interpretatie	Niveau
	Certificaat van goedkeuring voor alle gebruikte veetransportmiddelen, ingezet voor transport met een duur van meer dan 8 uur	zoals bedoeld in artikel 18 Verordening 1/2005	3
	Certificaat van goedkeuring voor alle gebruikte veetransportmiddelen boven 65 km tot een duur van 8 uur	Tot nader order buiten werking. In overleg met RDW worden de mogelijkheden nagegaan om deze aanvullende norm in te voeren	1
	Bij transport met een duur van meer dan 8 uur is in het voertuig een navigatiesysteem in werking conform artikel 6 lid 9 verordening 1/2005 en de specificaties vastgesteld door DG Sanco van de Europese Commissie	Geregistreerd wordt waar de veewagens zich bevinden en wanneer de klep wordt geopend en gesloten. De deelnemers aan Dierwaardig Vervoer 2008 zullen ook de temperatuurregistratie laten plaatsvinden via het systeem	2
	Chauffeurs en verzorgers dienen te beschikken over een geldig bewijs van vakbekwaamheid of een bewijs van inschrijving voor de opleiding Chauffeur Veetransport te kunnen tonen	Conform artikel 6, lid 4 Verordening 1/2005	3
	Chauffeurs dienen een defensieve en anticiperende rijstijl te hanteren	Conform de voorschriften uit de opleiding Chauffeur Veetransport	2

H2	Voorschriften bedrijfsgegevens, vergunningen en certificaten		
Opgesteld door:	Controle door:	Goedgekeurd door:	

	Eisen aan voertuigen en chauffeurs		
Norm nr.	Norm	Interpretatie	Niveau
	De temperatuur in het vervoermiddel voor alle dieren bevindt zich gedurende het transport tussen 5°C en 30°C, met een tolerantie van plus of min 5°C	Dit voorschrift geldt zowel voor transporten onder als boven acht uur	2
	Bij transporten van meer dan 8 uur vindt er in het voertuig temperatuurregistratie plaats	Conform Verordening 1/2005	2
	Bij de planning van een transport van meer dan 8 uur houdt de ondernemer rekening met de tijdens het transport te verwachten weersomstandigheden	Het tijdstip van vertrek en/of de beladingsgraad worden aangepast	1
	Bij het vervoer van dieren dienen in het voertuig documenten aanwezig zijn met de volgende gegevens: <ul style="list-style-type: none"> o herkomst en eigenaar dier(en); o plaats, datum en uur van vertrek; o plaats van bestemming; o verwachte duur van het transport. 	Deze documenten dienen gedurende drie jaar ter inzage op het bedrijf worden bewaard.	2
	Registratie R&O verplichtingen		2
	Voor transport met een duur van meer dan 8 uur geldt de verplichting een Journaal conform verordening 1/2005 in te vullen en de bewaren	Op het journaal moeten volledig en juist zijn ingevuld: <ul style="list-style-type: none"> - de afstand in kilometers - de halteplaatsen het aantal / gewicht van de dieren	2

H3	Voorschriften dierenwelzijn		
Opgesteld door:	Controle door:	Goedgekeurd door:	

In de Transportverordening zijn Europese regels opgenomen ter bescherming van dieren tijdens het vervoer en daarmee samenhangende activiteiten. De regels met betrekking tot dierenwelzijn zijn in dit hoofdstuk opgenomen. Omdat in de Transportverordening een aantal zaken ontbreken of onvoldoende zijn geregeld, zijn in dit hoofdstuk van Dierwaardig Vervoer 2008 aanvullende eisen opgenomen.

3.1 Geschiktheid voor vervoer

	Geschiktheid voor vervoer		
Norm nr.	Norm	Interpretatie	Niveau
	Gewonde, zwakke, en zieke dieren mogen niet worden vervoerd Geregistreerde eenhoevigen mogen wel kort voor het werpen of binnen de week na werpen vervoerd worden, als welzijn of gezondheid dit eisen. Permanente begeleiding door verzorger is dan verplicht	<ul style="list-style-type: none"> o dieren die niet op eigen kracht pijnloos kunnen bewegen of lopen; o dieren met ernstige open wonden of een prolaps; o dieren, waarbij de draagtijd voor meer dan 90% verstreken is; o dieren die korter dan een week geleden hebben geworpen; pasgeboren dieren met een nog niet geheelde navel.	2
	Bij twijfel omtrent de geschiktheid voor vervoer, wordt een dier niet vervoerd	Enige uitzondering is een schriftelijke verklaring van een dierenarts maximaal 24 uur voorafgaand aan het transport	1
	Van iedere veehouder van wie dieren worden vervoerd is een verklaring in het Kwaliteitshandboek aanwezig waarmee de veehouder verklaart dat de dieren die hij aanbiedt voor transport voldoen aan de eisen in de Transportverordening 1/2005	Verklaring conform bijlage	1
	Dieren die tijdens het vervoer ziek worden of gewond raken worden van de andere dieren gescheiden en zo spoedig mogelijk hulp verleend		2
	Kalmerende middelen worden uitsluitend toegediend door een dierenarts		2

H3	Voorschriften dierenwelzijn		
Opgesteld door:	Controle door:	Goedgekeurd door:	

Geschiktheid voor vervoer			
Norm nr.	Norm	Interpretatie	Niveau
	Gescheiden behandeld en vervoerd dienen te worden: -1 dieren van verschillende soorten -2 dieren van beduidend verschillende grootte of leeftijd -3 volwassen fokberen -4 volwassen fokhengsten -5 geslachtsrijpe mannelijke en vrouwelijke varkens -6 gehoornde en ongehoornde dieren -7 elkaar vijandig gezinde dieren -8 aangebonden en niet-aangebonden dieren	1, 2, 3, 4 en 6 gelden niet als het een groep dieren betreft die bij elkaar zijn opgefokt en/of geheel aan elkaar gewend is	

3.2 Extra eisen biggen

Extra eis biggen			
Norm nr.	Norm	Interpretatie	Niveau
	Biggen lichter dan 10 kg hebben de beschikking over passend strooisel		2

3.3 Extra eisen runderen

Extra eisen runderen			
Norm nr.	Norm	Interpretatie	Niveau
	Kalveren jonger dan 6 maanden hebben de beschikking over passend strooisel		2
	Zogende koeien zonder jong moeten minimaal om de 12 uur gemolken worden		2
	runderen mogen niet aan de horens of neusring worden vastgebonden		2

H3	Voorschriften dierenwelzijn		
Opgesteld door:	Controle door:	Goedgekeurd door:	

3.4 Extra eisen schapen/geiten

	Extra eisen schapen/geiten		
Norm nr.	Norm	Interpretatie	Niveau
	lammeren lichter dan 20 kg hebben de beschikking over passend strooisel		2
	Zogende schapen en geiten zonder hun jong(en) moeten minimaal om de 12 uur gemolken worden		2
	Schapen/geiten mogen niet aan de horens worden vastgebonden		2

3.5 Extra eisen eenhoevigen

	Extra eisen eenhoevigen		
Norm nr.	Norm	Interpretatie	Niveau
	veulens jonger dan 4 maanden hebben de beschikking over passend strooisel		2
	als landbouwhuisdier gehouden eenhoevigen ouder dan 8 maanden moeten tijdens vervoer een halster dragen		2

H3	Voorschriften dierenwelzijn		
Opgesteld door:	Controle door:	Goedgekeurd door:	

3.6 Omgang met en behandeling van dieren

	Omgang met en behandeling van dieren		
Norm nr.	Norm	Interpretatie	Niveau
	Agressie van of door de vervoerder of verzorger jegens de dieren is te allen tijde verboden, waaronder het slaan of schoppen		3
	Tijdens de verplaatsing van dieren moeten letsel en lijden worden voorkomen, opwinding en stress tot een minimum worden beperkt en de veiligheid worden gewaarborgd		2
	Tijdens het laden en lossen moet passende verlichting aanwezig zijn		2
	Het is verboden om op een bijzonder gevoelig deel van het lichaam zodanige druk uit te oefenen dat het de dieren onnodig pijn of onnodig leed berokkent		3
	Het is verboden de dieren bij kop, oren, hoorns, poten, staart of vacht op te tillen of voort te trekken, of zodanig te behandelen dat het hen onnodig pijn of onnodig lijden berokkent		3
	Het is verboden prikstokken of puntige voorwerpen te gebruiken		3
	Het gebruik van apparaten waarmee elektrische schokken worden toegediend wordt tot het minimum beperkt. De schokken mogen niet langer dan 1 seconde duren en moeten voldoende worden gespreid in de tijd en mogen uitsluitend op de spieren van de achterhand worden toegediend.	Deze instrumenten mogen alleen worden gebruikt voor volwassen runderen die weigeren zich te verplaatsen en uitsluitend op voorwaarde dat de dieren voor zich ruimte hebben om zich voort te bewegen. Ook wanneer de dieren niet reageren mogen de schokken niet herhaaldelijk worden toegediend	3

H3	Voorschriften dierenwelzijn		
Opgesteld door:	Controle door:	Goedgekeurd door:	

3.7 Beladingsgraad

	Totaal treingewicht		
Norm nr.	Norm	Interpretatie	Niveau
	Bij grensoverschrijdende transporten vanuit Nederland is het maximaal toegestaan gewicht gelijk aan het laagst toegestane maximum van de landen waar men doorheen rijdt, met een marge van 10%.	Veewagens worden gewogen op de exportverzamelplaats van vertrek of de op de dichtstbijzijnde weegplaats na vertrek bij de veehouder.	2
	Bij het transport dienen de onderstaande voorschriften ten aanzien van de belading te worden gerespecteerd		Overschrijding: - 5% t/m 10% = 1 - 11% t/m 15% = 2 - 16% t/m 20% = 3 - 21% of hoger = 4

3.8 Beladingseisen varkens

De Transportverordening schrijft voor dat alle varkens tenminste gelijktijdig moeten kunnen gaan liggen en in hun natuurlijke houding kunnen staan. Alleen voor varkens van circa 100 kg is een gedetailleerde norm opgenomen, te weten 235 kg/m². In de praktijk blijkt dat het ontbreken van beladingsgraden voor varkens in verschillende gewichtsklasse tot problemen leidt. Daarom hanteert Dierwaardig Vervoer 2008 normen zoals in onderstaande tabel zijn opgenomen.

Beladingseisen varkens		
Gemiddeld gewicht varken in kg	Ruimte per dier in m ²	Kg / m ²
10	0,09	110
20	0,13	160
25	0,14	175
30	0,17	180
40	0,20	200
80	0,35	229
100	0,43	235
250	0,75	333

Ook schrijft de transportverordening voor dat ras, grootte en fysieke conditie van de varkens een vergroting van de vereiste minimumgrondoppervlakte noodzakelijk kan maken. De minimum grondoppervlakte kan met maximaal 20% kan worden vergroot in verband met de weersomstandigheden en de transporttijd.

H3	Voorschriften dierenwelzijn		
Opgesteld door:	Controle door:	Goedgekeurd door:	

3.9 Beladingseisen kalveren en runderen

Beladingseisen kalveren en runderen		
Niveau	Gewicht bij benadering (in kg)	Oppervlakte in m ² per dier
Fokkalveren	50	0,30 tot 0,40
Middelgrote kalveren	110	0,40 tot 0,70
Zware kalveren	200	0,70 tot 0,95
Middelgrote runderen	325	0,95 tot 1,30
Grote runderen	550	1,30 tot 1,60
Zeer grote runderen	>700	>1,60

De Transportverordening geeft aan dat deze getallen kunnen variëren, niet alleen afhankelijk van het gewicht en de grootte van de dieren, maar ook van hun fysieke conditie, de weersomstandigheden en de vermoedelijke transporttijd.

3.10 Beladingseisen schapen en geiten

Beladingseisen schapen en geiten		
Niveau	Gewicht in kg	Oppervlakte in m ² per dier
Geschoren schapen en lammeren van 26 kg en meer	<55	0,20 tot 0,30
	>55	>0,30
Niet geschoren schapen	<55	0,30 tot 0,40
	>55	>0,40
Hoogdrachtige ooiën	<55	0,40 tot 0,50
	>55	>0,50
Geiten	<35	0,20 tot 0,30
	35 tot 55	0,30 tot 0,40
	>55	0,40 tot 0,75
Hoogdrachtige geiten	<55	0,40 tot 0,50
	>55	>0,50

De Transportverordening geeft aan dat bovenstaande grondoppervlakte kan variëren naar gelang van het ras, de grootte, de fysieke conditie en de vachtdikte van de dieren, alsmede naar gelang van de weersomstandigheden en de transporttijd. Voor kleine lammeren kan bijvoorbeeld worden volstaan met minder dan 0,2m² per dier.

H3	Voorschriften dierenwelzijn		
Opgesteld door:	Controle door:	Goedgekeurd door:	

3.11 Beladingseisen eenhoevigen

Beladingseisen eenhoevigen			
	Voor eenhoevigen gelden de normen van onderstaande tabel		
	eenhoevigen mogen slechts in één laag geladen worden	Tussen schoft en dak dient 75 cm ruimte te zitten	3
	niet-afgerichte eenhoevigen mogen niet in groepen van meer dan vier dieren worden vervoerd		2
	Bij transport van > 8 uur dienen eenhoevigen in aparte standen te worden vervoerd		2

Niveau	Oppervlakte per dier
Volwassen paarden	1,75 m ² (0,7x2,5 m)
Jonge paarden (6-24 maanden) (transporten < 48 uur)	1,2 m ² (0,6x2 m)
Jonge paarden (6-24 maanden) (transporten > 48 uur)	2,4 m ² (1,2x2 m)
Pony's (< 144 cm)	1 m ² (0,6x1,8 m)
Veulens (0-6 maanden)	1,4 m ² (1x1,4 m)

De Transportverordening schrijft voor dat tijdens lange transporten veulens en jonge paarden moeten kunnen gaan liggen. Ook staat in de verordening dat bovenstaande getallen maximaal 10% kan variëren voor volwassen paarden en pony's en maximaal 20% voor jonge paarden en veulens, afhankelijk niet alleen van het gewicht en de grootte van de paarden, maar ook van hun fysieke conditie, de weersomstandigheden en de vermoedelijke transporttijd.

H3	Voorschriften dierenwelzijn		
Opgesteld door:	Controle door:	Goedgekeurd door:	

3.12 Reistijden biggen en varkens

Reistijden biggen en varkens			
Norm nr.	Norm	Interpretatie	Niveau
	biggen jonger dan 3 weken mogen maximaal 100 km vervoerd worden		2
	Voor biggen < 10 kg is de transportduur maximaal 8 uur		2
	Biggen en varkens mogen maximaal 24 uur worden vervoerd	Permanente toegang tot water is verplicht	2
	Na 24 uur rust, drenken en voederen op een erkende halteplaats, is het toegestaan de dieren wederom gedurende 24 uur te vervoeren	De halteplaats dient voorafgaand aan de exportkeuring schriftelijk te zijn gereserveerd	1
	Voor zeugen bestemd voor de slacht geldt een maximale transporttijd van 8 uur		2

3.13 Reistijden kalveren en runderen

Reistijden kalveren en runderen			
Norm nr.	Norm	Interpretatie	Niveau
	Kalveren jonger dan 10 dagen mogen maximaal over een afstand van 100 km vervoerd worden		2
	Kalveren jonger dan 14 dagen mogen niet langer dan 8 uur worden vervoerd		2
	Kalveren en runderen mogen maximaal 14 uur worden vervoerd, waarna ze minimaal 1 uur rust krijgen. Vervolgens mag wederom 14 uur gereisd worden, waarna de dieren afgeladen moeten worden op een erkende halteplaats	Nadat ze 24 uur hebben op de halteplaats gerust hebben en gevoerd en gedrenkt zijn kan de reis volgens het 14 uur schema worden voortgezet	1

H3	Voorschriften dierenwelzijn		
Opgesteld door:	Controle door:	Goedgekeurd door:	

3.14 Reistijden schapen en geiten

	Reistijden schapen en geiten		
Norm nr.	Norm	Interpretatie	Niveau
	Lammeren jonger dan een week mogen maximaal 100 km vervoerd worden		2
	Lammeren moeten na 9 uur minimaal 1 uur rust krijgen. Vervolgens mag wederom 9 uur gereisd worden, waarna de dieren afgeladen moeten worden op een erkende halteplaats	Na 24 uur rust op de halteplaats kan de reis volgens het 9 uur schema worden voortgezet	1

3.15 Reistijden eenhoevigen

	Reistijden eenhoevigen		
Norm nr.	Norm	Interpretatie	Niveau
	Eenhoevigen mogen maximaal 24 uur worden vervoerd		2
	Na 24 uur rust, drenken en voederen op een erkende halteplaats, is het toegestaan de dieren wederom gedurende 24 uur te vervoeren	De halteplaats dient voorafgaand aan de exportkeuring schriftelijk te zijn gereserveerd	1
	Voor eenhoevigen < 4 maanden en niet-afgerichte paarden is de maximale transportduur 8 uur		2
	Niet gespeende veulens op melkvoeding moeten na 9 uur minimaal 1 uur rust krijgen Vervolgens mag wederom 9 uur gereisd worden, waarna de dieren afgeladen moeten worden op een erkende halteplaats	Na 24 uur rust op de halteplaats kan de reis volgens het 9 uur schema worden voortgezet	1

H4	Hygiëne	Versie 1	
Opgesteld door:	Controle door:	Goedgekeurd door:	

In de Regeling preventie, bestrijding en monitoring van besmettelijke dierziekten en zoönosen en TSE's en de Regeling handel in levende dieren en levende producten zijn maatregelen opgenomen die zijn bedoeld ter voorkoming van de insleep van besmettelijke dierziekten. Er zijn maatregelen gericht op het verzamelen van dieren, het beperken dan wel verbieden van transportbewegingen en ook zijn er strikte maatregelen ten aanzien van reiniging en ontsmetting van voertuigen.

Aangezien dierenvervoer een besmettingsbron en verspreider van dierziekten kan zijn, is een perfecte reiniging en ontsmetting van veetransportmiddelen van cruciaal belang. Door goede reiniging en ontsmetting kunnen de risico's van dierziekteinsleep of dierziekteverspreiding worden geminimaliseerd. De Nederlandse veetransport-sector laat haar verantwoordelijkheid zien door een aantal bovenwettelijke eisen op het gebied van reiniging en ontsmetting op te nemen in het kwaliteitssysteem Dierwaardig Vervoer.

	Reiniging en ontsmetting		
Norm nr.	Norm	Interpretatie	Niveau
	Veetransportmiddelen mogen, indien zij leeg zijn, uitsluitend schoon, gereinigd en ontsmet op de openbare weg rijden.		2
	Veewagens worden na volledig lossen op een veehouderijbedrijf, slachterij of exportverzamelplaats, gereinigd en ontsmet.		2
	Iedere veewagen heeft een actueel R&O boekje aan boord		1
	In het R&O boekje wordt iedere reiniging en ontsmetting genoteerd.		2
	Na R&O op een erkende R&O plaats plaatst de houder van de R&O plaats een stempel en handtekening in het R&O boekje		2
	De veetransporteur geeft te allen tijde op verzoek van autoriteiten inzage in het R&O boekje		2
	Veewagens die in het buitenland vee lossen, zorgen z.s.m. na lossen voor een gedegen R&O. Deze wordt afgetekend in het R&O boekje.		2
	Alle veewagens die leeg uit het buitenland terugkeren in Nederland voeren verplicht een herontsmetting uit op een aangewezen, erkende R&O plaats dicht bij de grens in Nederland	Omdat niet alle terugkerende lege veewagens hetzelfde risicoprofiel hebben, kan onder voorwaarden een ontheffing worden verleend voor transportmiddelen die in omliggende landen aantoonbaar gereinigd en ontsmet hebben op een erkende R&O-plaats	2
	2 ^e R&O indien dit wettelijk is voorgeschreven	Bij terugkeer uit risicolanden en derde landen is een 2 ^e R&O wettelijk verplicht	3

H5	Controle, handhaving en sanctivering		
Opgesteld door:	Controle door:	Goedgekeurd door:	

5.1 Controle en handhaving

De controle bij de deelnemers aan Dierwaardig Vervoer 2008 is in handen van een onafhankelijke controlerende instantie. Deze instantie neemt een initiële audit af bij aanvang van de deelname en vervolgens worden de deelnemers één maal per jaar door deze instantie gecontroleerd. De controle procedure is vastgelegd in een controlereglement.

Indien een deelnemer niet of onvoldoende medewerking verleent bij een controle meldt de controlerende instantie dit aan de Stichting Dierwaardig Vervoer. Ook tekortkomingen die tijdens een audit of controle worden geconstateerd meldt de controlerende instantie aan de Stichting. Tekortkomingen kunnen uiteenlopen van administratieve onvolkomenheden tot proces verbalen of vastgestelde overtredingen.

De deelnemers aan Dierwaardig Vervoer 2008 worden in het kader van dit systeem gecontroleerd door de controlerende instantie. Daarnaast vinden controles plaats door de AID, de LID en de politie. Meldingen van overtredingen door Nederlandse veewagens in het buitenland ontvangt de VWA. De Stichting Dierwaardig Vervoer streeft naar het juiste niveau van informatieuitwisseling zodat een effectieve aanpak van overtredingen kan plaatsvinden.

5.2 Sanctivering

Sancties worden uitsluitend opgelegd op basis van:

- a. onvolkomenheden die tijdens de audit of een controle door de controlerende instantie worden geconstateerd;
- b. door de AID, de LID of de politie vastgestelde overtredingen waarbij proces-verbaal is opgemaakt. Hiervoor is een koppeling nodig tussen de genoemde instanties en de stichting, zodat informatie over proces-verbalen ook rechtstreeks door de Stichting wordt ontvangen. Indien een zaak voorkomt, is de uitspraak van de rechter de basis voor sanctivering door de Stichting Dierwaardig Vervoer.
- c. op basis van meldingen van overtredingen door de bevoegde buitenlandse autoriteiten. Hiervoor is inzage door de stichting in de relevante VWA-informatie noodzakelijk.

Maatregelen

Maatregelen die de Stichting Dierwaardig Vervoer kan treffen zijn het verplicht laten uitvoeren van een herhalingsaudit na een bepaalde termijn, het schrappen van een of meer kentekens van de veewagens van een onderneming voor een bepaalde periode of intrekking van het kwaliteitscertificaat van een onderneming voor een bepaalde periode. Indien sanctiemaatregelen worden getroffen, wordt hiervan melding gemaakt op de website van de Stichting Dierwaardig Vervoer. De bevoegde autoriteiten zullen bedrijven waarvan het kwaliteitscertificaat is ingetrokken aan extra controles onderwerpen en indien daartoe aanleiding is de certificaten van veewagens of de vergunning van de ondernemer intrekken.

Overtredingen kunnen in vier niveaus worden ingedeeld. Aan deze niveaus zijn 'strafpunten' gekoppeld. Strafpunten vervallen na één jaar. Wanneer bij een deelnemende onderneming een overtreding wordt geconstateerd, ontvangt de ondernemer hierover schriftelijk bericht van de Stichting. Daarbij wordt aangegeven hoeveel strafpunten aan de overtreding zijn gekoppeld.

Indien een deelnemende onderneming binnen één jaar 6 of meer strafpunten ontvangt, wordt één van de veewagens van de desbetreffende onderneming gedurende 3 maanden uit het kwaliteitssysteem geschrapt. Dit betekent dat het kenteken van de desbetreffende veewagen op de website van de stichting wordt vermeld onder de kop 'uitgesloten van Dierwaardig Vervoer 2008'. Per kenteken wordt daarbij de periode vermeld.

Indien een deelnemende onderneming binnen een half jaar 6 of meer strafpunten ontvangt, wordt één van de veewagens van de desbetreffende onderneming gedurende 6 maanden uit het kwaliteitssysteem geschrapt. Ook hier geldt dat het kenteken van de desbetreffende veewagen op de website van de stichting wordt vermeld onder de kop 'uitgesloten van Dierwaardig Vervoer 2008'. Per kenteken wordt daarbij de periode vermeld.

In uitzonderlijke situaties kan het kwaliteitscertificaat van een onderneming gedurende kortere of langere tijd worden ingetrokken. Dit is uitsluitend mogelijk als zowel het bestuur van de Stichting Dierwaardig Vervoer als de sanctioneringscommissie hiermee hebben ingestemd. Om weer te kunnen deelnemen, moet een afspraak met de controlerende instantie worden gemaakt voor een nieuwe ingangsaudit en kan de onderneming weer worden ingeschreven als deelnemer aan Dierwaardig Vervoer 2008 indien aan alle eisen wordt voldaan.

In onderstaande tabel zijn de verschillende niveaus van overtreding, het aantal strafpunten en een toelichting opgenomen.

Niveau	Strafpunten	Toelichting
1. Lichte overtreding	1	Een lichte overtreding vormt geen directe bedreiging voor de doelstelling van het kwaliteitssysteem. Dit kan bijvoorbeeld gaan om administratieve tekortkomingen, een zeer lichte overschrijding van de beladingsgraad of een zeer lichte overschrijding van de reistijd.
2. Ernstige overtreding	2	Een ernstige overtreding vormt een bedreiging voor de doelstelling van het kwaliteitssysteem. Het gaat dan bijvoorbeeld om het ontbreken van gegevens in het reisjournaal, het rijden met wrak vee, overschrijding van de beladingsgraad.
3. Zeer ernstige overtreding	3	Een zeer ernstige overtreding druist in tegen de doelstelling van het kwaliteitssysteem. Het gaat hierbij bijvoorbeeld om het doelbewust manipuleren van het reisjournaal, niet voldoen aan de rusttijden, ernstige overschrijding van de beladingsgraad of het niet volgen van de geldende regels ten aanzien van reiniging en ontsmetting.
4. Niet te tolereren	6	Onmiddellijke schorsing voor 6 maanden.

Dierwaardig Vervoer heeft per voorschrift het niveau aangegeven dat bij overtreding van het voorschrift wordt gehanteerd.

Sanctioneringscommissie

Het bestuur heeft de plicht alle sancties te melden aan de Sanctioneringscommissie. Het bestuur heeft de mogelijkheid om deze commissie te raadplegen indien er onduidelijkheid bestaat ten aanzien van een op te leggen sanctie. Het bestuur neemt vervolgens het sanctiebesluit van de commissie rechtstreeks over. De Sanctioneringscommissie bestaat uit vertegenwoordigers van het ministerie van LNV, de AID, de LID en de voorzitter en vice-voorzitter van de stichting.

Beroepsmogelijkheid

Ondernemers kunnen bezwaar aantekenen tegen sancties. Binnen twee maanden nadat zij bericht over de sanctie hebben ontvangen, moeten zij hun bezwaar schriftelijk kenbaar maken aan het bestuur van de Stichting Dierwaardig Vervoer. De ondernemer ontvangt vervolgens binnen twee maanden bericht van het bestuur.

	Documenten		
Opgesteld door:	Controle door:	Goedgekeurd door:	

Uitdagingen

In 2008 zal de Stichting Dierwaardig Vervoer zich inzetten om:

- in overleg met de RDW na te gaan op welke gronden ook vervoermiddelen bestemd voor transport < 8 uur in de loop van 2008 ter goedkeuring aan de RDW kunnen worden aangeboden. Op de certificaten die voor deze veewagens worden verstrekt zal onder meer een RDW-nummer en het aantal m² worden opgenomen.
- de mogelijkheden te onderzoeken voor het ontwikkeling van een nationale database, waarin de ritgegevens uit de navigatiesystemen worden geregistreerd. Overigens kan een nationale database uitsluitend bestaan zolang de Europese database die wordt genoemd in de Transportverordening nog niet is gerealiseerd.
- in overleg met het CCV (examenhuis) wordt onderzocht of het mogelijk is om het getuigschrift van chauffeurs op nader te bepalen gronden gedurende bepaalde tijd in te trekken danwel ongeldig te laten verklaren. In dit laatste geval zal een chauffeur opnieuw examen moeten doen om een getuigschrift te verkrijgen.

Een aantal onderwerpen kan uitsluitend op Europees niveau kan worden geregeld. De participanten in Dierwaardig Vervoer 2008 zetten zich in om onderstaande zaken bij de herziening van de Transportverordening gerealiseerd te krijgen.

- Harmonisatie / geen verschillende interpretatie in de verschillende lidstaten
- Afstemmen rij- en rusttijden chauffeurs op reistijden dieren
- Niet lossen op halteplaatsen fokvee i.v.m. risico ziekten in ruil voor lagere beladingsgraad
- boottijd = rusttijd
- Beladingsgraad varkens verschillende gewichtsklassen opnemen (nwe. tabel alle diersoorten)
- Watervoorraad 1,5% laadvermogen is onjuist
- Ventilatie op basis van laadvermogen is onjuist
- gelijke regels voor wagens korter dan 8 uur (ook temp en GPS)
- regels ook voor ritten < 65 km
- wrak vee: ook de houder verantwoordelijk voor maken
- temperatuurtabel
- beladingsgraad Shetlandpony's, shetlandpony-veulens
- beladingsgraad geitenbokjes 8kg: norm 0,20-0,30 m² onwerkbaar